

tila käytettävänä keskusteluun sanotusta kysymyksestä, niin ei keritty käyttää kuin 8 puheenvuoroa, joten myöskin asia jäi keskeneräiseksi päätökseen nähden siis seuraavalle ohjelmakokoukselle. Kuitenkin tässä lyhyessä ajassa tuli julkii, että on vielä joukossamme sellaisiakin, jotka mieluummin antavat kannatuksen yleisäänestykseen perustuvaan toimintaan kuin keskitettyyn toimintaan. Vaikka on tehdä päätöstä näiden tovereiden suhteen, ovatko he todella niin vanhoillisia mieltipiteltään, vaike eivät vielä käsitä täydellisesti keskitetyn toiminnan selväperäistä käytännöllisyyttä. Myöskin merkille pantavana seikkana näissä tovereissamme on se, että he olivat etunenässä silloin tapahtui puoluehajaannus, siis eroaminen A. S. puolueesta. Katsotaanpa hukan sitä toista jupakkaa, nim. siitä muistutus asiaa. Niin, se muodostui melkein myrskyisäksi, joka on todisteena siitä, että meidän miestovereistämme kannustaa vielä yksi vanhanajan tapaa, he eivät voi kestää pienintäkään arvostelua y. m. ilman "kuumene-mättä". Eivät siis ole vielä täysin terästettyjä. Vaikka itse asiassa se arvostelu on jokaiselle, niin miehelle kuin naisellekin, parhain opetusväline. Esim. jos me astumme n. k. ohjelman suorituksen ja jos se onnistuu huonosti, eikä siitä huolimatta meitä muistuteta niin ei meillä ole ymmärrystä eikä halua sitä parantaa, vaan itsemiehistämme esitämme osamme pois tiensä, aivan kiitettävästi. Ja sehän juuri kasvattaa meissä "pahaan verta", kuin emme milloinkaan satu vastakkain julkisen arvostelun tai muistutuksen kanssa. En tarkoita täällä ketään yksitysi-persoona, vaan yleensä jokaista, niin miestä kuin naistakin. Varjokoon taivas useimmalle meistä puhumaan missään arvostelumuodossa. Kukaan kylläkin saa, vaikka päiväkaupalla, joka tapa sietäisi kokonaan hyljätä, sillä omassa hengessään jokainen osaa kehua itseään tarpeeksi, joten sivullisten apua ei sinä tarvita. Voi muutoin vaan lausua jonkun hyväksyvän sanan, jos tosiaan joku sen on ansainnut.

Liukkaan kelin ansiota on, että helmik. 1 p:n aamuna työhön mennessä toveri Maunu Haarala sattui kaatumaan sillä ikävällä seurauksella, että olkapäässä oleva solistuu katkesi. Toveri Haarala on perheellinen mies, joten ei siitä olisi nykyisenä aikakautena varstakaan työlläisellä tilaisuus safrastelemiseen, joskaan ei sairaus ole milloinkaan toivottavaa. Vaan meidän päiviemme kapitalistisen järjestelmän vallitessa ei työlläisillä sairauden sattuessa ole pienintäkään turvaa, kidu ja kuole, jos ei itsellä vähäkään entistä monien kiel-kenelläpä sitä on. Jos toinen sahtymyksen kautta tullutta yhäjäämistä, rastuu, niin toisen perheenjäsenen on heti astuttava tilalle hankkimaan perheen ylläpidoksi, kuten taas tässäkin tapauksessa oli pakko. — A. K.

WAUKEGAN, ILL.

Koskapa tulin valittua tähän Toverittaren uutisten kirjoittajan toimeen, niin jos nyt sitten alkaisi tiedottaa Wanuegan kuuluisia maailmalle. Täällä meillä on otettu toiminnassa uusia menettelytapoja, en tiedä sitten pitemmän päälle, onko ne hyödyksi vai vahingoksi osaston toiminnalle. Näytelmäseura, lauluseura, naisosasto, huvitoimikunta ja agitatsioonikomitea ovat yhdistetty yhdeksi suureksi alaosastoksi, joka — tämä alaosasto — tunnetaan nimellä "Itamakomitea". Tämä yhteinen komitea toimii kaikki illamat osastossa, huolehtii agitatsioonityöstä ja myöskin ravintolasta. Tämä uusi järjestys on ollut käytännössä tämän vuoden ajan, ja tähän asti on kaikki näyttänyt menevän hyvin. Tällainen yhdistäminen oli täällä tällä kertaa välttämätön momentin syystä. Ensinnäkin oli osas-

ton toiminta jaoteltuna niin monen eri alaosaston ja komitean huoleksi, ettei osaston jäsenistö joutanut muuta kuin kokouksissa istumaan. Toiminta oli hajanaista ja usein kaikkia pikku kahauksia näiden eri alaosastojen ja monien komiteain välillä. Nyt kaikki osaston jäsenet ovat velvollisia kuulumaan tähän edellä mainittuun Itamakomiteaan ja toiminta näin ollen ei ole vain muutamain harvain huolena. Kaikkiin toimintoihin valitaan henkilöt vain kuukaudeksi kerrallaan ja jokaisen täytyy vuoron perään olla toiminnassa kiinni. Yksi suurin ja tärkein puoli tässä nykyisessä toiminnassa onkin juuri se, että saadaan koko jäsenistö kiinteämmin seuraamaan ja ottamaan osaa toimintaan. Tämän komitean kokoukset ovat joka viikko maanantai-iltana. Osaston kokoukset on joka ensimmäinen ja kolmas torstai-kuussa ja ohjelmakokoukset jokaisena toisena ja neljäntenä torstaina. Osasto yleensä kokouksiin on ollut runsas, mikä todistaa, että tämä uusi "systeemi" on "O. K." Varsinkin ohjelmakokoukset ovat käyneet mielenkiintoisiksi. Uusia puhujia, runonlauseja, laulajia, kertomuksen lukijoita, pöytäkirjureita ja puheenjohtajia kuulutetaan näissä kokouksissa ja kun nyt tätä menoa jatkuu, niin vähän ajan päästä ei ole osastolla puutetta ohjelmansuorittajista, enempää kuin virkailijoistakaan.

Naisten valitustyön luulee kai ulkopuolella olevat jätetyn kokonaan sivuun, koskapa Naisosastokin lakkautettiin, mutta niin ei nyt kuitenkaan ole asianlaita, vaan on ne naiset jotka vuosia ovat toimineet täällä naisosastossa, kiinteästi mukana kaikissa osaston toimissa. Näyttää siltä, että nyt voimme tehdä vielä perusteellisempaa työtä naistenkin valistamiseksi, kun saamme esittää kaikki asiamme suuremmissa kokouksissa, ja tuleekin joskus kiivaista välttelyitä näissä yhteisissä kokouksissa miesten kanssa. Mielestäni ei ne naiset, jotka jo vuosia ovat toimineet osastossa, mitään eri "karsina" järjestelmää, eikä agitatioonia kaipakaan, me kyllä ymmärrämme asioita jo yhä selvästi kuin miestoveritkin ja jaksamme sulattaa agitatioonin samassa muodossa kuin miehetkin. Sitä suurempi agitatioonin kohdistettava niiden naisten keskuuteen, jotka vielä ovat ulkopuolella kaikkea toimintaa, eivätkä käsittä vielä, mikä voima on yhteenliittymisellä. Sellaisia naisia on vielä paljon täällä Waukeganissa, niinkuin muuallakin pään maailmaa, ja näiden herättämiseksi on meidän, jotka jo olemme selvillä siitä, että tämän yhteiskuntamme kaikissa kysymyksissä täytyy olla sama arvo ja sananvalta naisilla kuin miehilläkin ja että meitä tarvitaan myöskin taistelussa mukana, ennenkuin toivomme uusi yhteiskunta saadaan, niin meidän täytyy kohdistaa kaikki energiamme hävitystyön tekemiseen näiden naisten keskuudessa.

Naistenpäivää vietetään täällä tämän kuun viimeinen sunnuntai. Tästä Naistenpäivästä näyttääkin tulevan erikoinen juhla. Ilmapäivällä aletaan ohjelma Workers haalilla kello kaksi. Ohjelma on kaikki hyvää ja tilaisuuteen sopivaa. Toverittaren Naistenpäivän numeroa jaetaan vapaasti sellaisille, jotka eivät ole Toverittaren tilaajia. Sisäänkäynti tähän ilmapäivän agitatioonin juhlaan on vapaa. Illalla sitten alkaen kello 8, esitetään osaston näyttämöitä nelinäytöksinen yhteiskunnallinen näytelmä, nimeltä "Tuhlaajapoika". Vaikkakin näytelmän nimi on noin "miesmäinen", on tämä näytelmä sisältönsä puolesta, aivan kuin kirjoitettu Naistenpäivää varten. Sattuvasti kuvataan siinä sitä, minkälaisena potkupallona nais-ta pidetään ja kuinka hänen elämänsä tärkeimmissä kysymyksissä päätävät toiset, eikä hän itse. Minkälaiset seuraukset siitä sitten on, sekin kuvataan selvästi. Tällaista tapahtuu

joka päivä niin kauvan, kuin naiset sallivat pelattavan heidän elämällään uhkapeliä. Jokainen waukeganilainen ja lähiympäristön suomalainen saapukaa haalillemme katsomaan tätä jännittävä näytelmää. Alkaa unohdako 26 p. t. k. Tervetuloa ilmapäivällä illalla. Katsokaa lähemmin ilmoituksia, joita jaetaan patikkakunnalla ja seurataan Työmeistä, jossa tulee olemaan lähempiä selostuksia tästä näytelmästä.

Ne suuret puoluekäräjätkin olivat Chicagossa, ja kun tämä Waukegan on aivan tässä Chicagon kupeella niin olin tilaisuudessa seuraamaan kokousta, joskaan en aivan koko aikaa. Muuten olin tavallaan asiallakin, sillä olin edustamassa Järjestön Näyttämöliiton. Puheoikeus oli minulla vain Näyttämöliiton asioissa. Ajattelin siellä itsenäni, että olisivat saaneet, vaikkapa kohtelaisuudesta naima-maailmaa kohtaan, antaa puheoikeuden "ainoalle naisedustajalle" tässä konventsi-ionissa (kuten he suvaitsevat minua nimittämään) kaikissa asioissa, mutta "ei oikeutta maassa saa, ken itse sitä ei hanki". Me naiset emme olleet hankineet itsellemme edustajaa. Toivokaamme, että seuraavassa edustajakokouksessa on jo ei yksi, vaan useampia naisedustajakin asioita pohtimassa ja päättämässä. Muuten tulisi pitkäksi selostaa kaikkia kokouksen vaiheita, ja on se tarpeellakin, sillä pöytäkirja julkaistaan aivan pilkkoin kaikissa puoluelehdissä. Muuten lainattiin kokouksessa kyllä enempi huomiota, esimerkiksi Toverittaren arvosteluun nyt, kulutettiin jo vähän enempi aikaa kuin muulloin, ettei sitä vaan suoraan työnnetty ponsivaliokunnalle. Samoin valitustyö naisten keskuudessa oli pohdinnan alaisena ja hyväksyksen alustus. Samoin selostettiin siinä pohjaksi New Yorkin alettiin siellä, että Työväen puolue, johon päätettiin yhtyä, suunnittelee suuremmissa agitatioonin työn alkamista naisten keskuudessa, ja meidän on nyt tästä alkaen noudatettava niitä menettelytapoja, mitä Työväenpuolueen säännöt määräävät. Muuten oli huvittavana puolesta, ainakin minä tein sen huomion, että näillä edustajilla oli kuin sydämmellään painamassa, että näissä naisia koskeissa kysymyksissäkin pitää pakostakin jotta-kin saroa ja päättää, pelkäsivätkö sitten meidän arvosteluamme, tai ovatko lopultaikin huomanneet, että meitäkin tarvitaan mukana ennenkuin toimintamme on täydellistä.

Tämä riittäköön nyt tällä kertaa, toisten lisää, ehkäpä sitä seuraavalla kerralla onkin taas jotakin mielenkiintoista kerrotta Toverittaren lukijakunnalle. Koska olen uusi tulo- kas tähän Toverittaren kirjeenvaihtaja armeijalle, niin pyydän esittää itseni arvokkaille lukijakunnalle. Toverilleistä, vallankumouksellisiin tervehdyksiin: — Malju Huttunen.

DUNCLANE SASK, CAN.

Talvinen tervehdys Toverittaren lukijoille. Täytynee kai täyttää tehtävänsä, koska tulin valittua osaston kokouksessa Toverittaren uutisten kirjoittajaksi. Osaston toiminnasta en voi juuri mainita mitään, sillä täällä ei juuri nyt ole muuta kuin kokoukset kerran kuussa. Itämlä ei voida pitää näin talvella. Talomme on liika kylmä. Nämä asyiken pu- revat pakkaset estävät meitä toiminnasta talvella. Kesä kun tulee taas, niin sitten mekin täällä saamme uutta intoa, kun tarkenee vähän paremmin. Useita näyttökappaleita näyttelin viime kesänkin aikana ja olen kaullut jo vähän kutsuketta, että pian otetaan harjoituksen alle vappu-kappale, Kappaleen nimeä en tiedä vielä, mutta ehkä myöhemmin kuulemme senkin. Kylmää ja tuiskuista on ollut tämä talvi tähän asti ja kun talvi ei ole kun vähän paremmin kuin puolessa, niin saamme vielä puolella kauvan. Kiristyymme se näyttää yhä

farmarinkin elämä. Kuuloni mukaan on jo useita kouluja täytyneet panna kiinni näillä paikoilla, kun farmarit eivät pysty verojaan maksamaan. Samanlaista se on joka paikassa työläisten elämä, se kiristyy yhä vaan. Tarmokasta taistelujoutoa Toverittaren lukijoille. Toivoo: — S. P.

SAN FRANCISCO, CAL.

Nyt meillä täällä hommataan Naistenpäivä-iltamaa.

Ne akka- ja poikallamat ovat olleet ja menneet. Hyvin ne onnistuivatkin, niin ohjelman kuin yleisönkin puolesta. Joten voim sanoa että ne olivat ensiluokkaisia. Tulopuoli oli koko hyvä. Ukot ja työt alkapaan kiiruhtaa. Olen kuullut kutsuketta, että he alkavat hommaamaan itämläin. En tiedä vielä aikaa enkä päivää, vaan pistäkääpä mieleenne että sellaiset on tulossa. Kyllä he sitten ilmoittavat päivän, kun kaikki on kuntoon saatu. No niin, muistakaa nyt että sitä Naistenpäivää tavataan vietää. Me täällä Friskossa sitä vietämme 26 päivänä helmikuuta. Silloin on illamat työväentalolla 20 Flint st. kello 7 illalla. Muistakaa silloin naiset saapua joukolla. Tuokaa tuttavannekin. Siellä esitetään opettavaista ohjelmaa, vain silittäkään ei illan väsyttävää pitkästi, joten jää vielä tanssillekin aikaa, joka sitä haluaa. Huumori puoltakin on katsottu. On laulua, soittoa ja lausuntoa. Lyhyt puhe suomen- ja englanninkielellä, sekä kuvaelma ja lapsilla pienempiä ohjelmanumeroita. Ilmotus tulee tähän lehteen myös, voitte shenkin viikasta, että paremmin päivän muistatte.

Toverillisesti:

Sofia Mäenpää.

NEW YORK, N. Y.

Hymyilekää, Kaupungin majuri Hy-lon lähtessään rikasten kesämaille Floridaan, kehoitti jälkeen jääneitä hymyilemään, sillä kaikki haluaa nähdä vaan iloista kasvoja.

Kaupungissa on 400,000 koditonta, puutteessa ja viussa, valmiita ottamaan vastaan kaikenlaisen tautien basilleja, mutta majuri pitää huolen vaan itsestään paeten raivoavaa influenssaan Palm Beach'ille huvittelemaan. Taft, entinen presidentti, menee myös kesämaille, ja kun kysyttiin häneltä, eikö olisi mitään keinoa lopettaa tuo kauhea työttömyys, niin Taft sanoi, että: "Jumala sen yksin tietää."

Ei armoa. 20-vuotias Howard Atkins, joka oli varastamisesta joutunut Newarkissa oikeuteen, rukoili tuomaria: "Teidän korkeutenne, jos te tettaisitte, missä tilassa kotini oli silloin kuin aloin varastaa, te ymmärtäisitte paremmin. Minulla oli velli, joka vietin so'naan, jättäen minut sairaan äitini ja 3 nuoremman veljen huoltajaksi ja elättäjäksi. Tein työtä laivavälillä ja teräsmu-lyyissä koko sodan ajan ja kaikki meni hyvin jonkun aikaa. Sitten veljeni lähetettiin talaisin sodasta meidän huostaamme sairaana ja vähämielisenä. Menetin työni ja joka päivä perheessä menot lisääntyivät. Minulla ei ollut rahaa eikä tultava, joilla oisin voinut ladata. Aloin varastaa, mutta ei siten kuin minua on syytetty. En koskaan ottanut kaikkea rahaa tai jalokiviä. Minä olen vaan kovan kohtalon tuhos."

Tuomari Coffey ei antanut armoa, vaan sanoi tuomion, 12:sta vuodesta 21:teen vuoteen, pysyvän entisellään.

Vangitu pyörtyi tuotaessa ulos oikeudesta.

Toverittaren levitys on ollut New Yorkin Yhd. S. S. Os. asiamiesten kilpailun aiheena nykyään. Kilpailun ajaksi otettiin 1 kk. ja tällä ajalla katsotaan kuka kukin on ja kuinka monta tilausta sitä tulee miestä päälle. Tulokset julkaistaan Eteenpäin ja Toveritar lehdissä.

Vai ei johtajia. Astorian Toverin uutistenkirjoittaja pilkkaa meitä new-